

Lleis

Llei 19/2026, del 15 de juliol, qualificada de modificació de diverses normes en l'àmbit penitenciari i penal.

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 15 de juliol del 2026 ha aprovat la següent:

Llei 19/2026, del 15 de juliol, qualificada de modificació de diverses normes en l'àmbit penitenciari i penal

Exposició de motius

El règim penitenciari s'erigeix en un element de màxima importància en el marc de qualsevol política criminal, atès que constitueix l'eix vertebrador de l'execució de les penes privatives de llibertat, i garanteix no només l'ordre i la seguretat en els establiments penitenciaris, sinó també la protecció dels drets fonamentals dels interns.

En paral·lel, aquest règim ha de permetre establir les bases per a la rehabilitació i la reinserció dels interns, contribuint a reduir els riscos d'exclusió social a conseqüència del compliment de la pena de privació de llibertat.

Alhora, la correlació entre la normativa penitenciària i la penal, tant substantiva com procedimental, és ineludible.

La normativa penal estableix el marc jurídic de les sancions i les mesures privatives de llibertat, així com les garanties processals per aplicar-les, i la política penitenciària determina els mecanismes d'aplicació d'aquestes sancions. Per tant, ambdós esdevenen complementàries en la consecució dels objectius de retribució, prevenció i reinserció social de les persones sancionades penalment.

En aquest context, la Llei 4/2007, del 22 de març, qualificada penitenciària va regular per primera vegada l'organització del sistema penitenciari i les condicions d'internament dels presos, configurant un marc jurídic destinat a compatibilitzar la privació de llibertat amb els drets fonamentals consagrats a la Constitució.

Aquesta normativa va ser modificada per la Llei 41/2014, de l'11 de desembre, qualificada de modificació de la Llei 4/2007, del 22 de març, qualificada penitenciària, amb l'objectiu, entre altres, d'adaptar les disposicions legals a les recomanacions del Comitè Europeu per a la Prevenció de la Tortura del Consell d'Europa.

Posteriorment, la Llei 6/2017, del 20 d'abril, de modificació de la Llei 3/2007, del 22 de març, del cos penitenciari, va situar el Cos Penitenciari sota l'esfera del ministeri competent en matèria de justícia, i la Llei 15/2019, del 15 de febrer, qualificada de la responsabilitat penal de les persones menors d'edat, va modificar la Llei 4/2007, del 22 de març, qualificada penitenciària, per adequar-la a la Llei de responsabilitat penal de les persones menors d'edat, incorporant-hi les disposicions necessàries per adaptar el règim penitenciari a aquest col·lectiu. Aquestes modificacions van ser recollides a la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària.

Actualment, esdevé necessari dur a terme noves reformes per assegurar l'adaptació de la legislació vigent a les exigències del sistema penitenciari, així com a les recomanacions dels organismes internacionals i als estàndards que imposa el principi de seguretat jurídica, tenint en compte que moltes de les qüestions abordades en aquesta reforma ja s'apliquen a la pràctica.

Aquesta Llei, que s'estructura en tres capítols, vint-i-tres articles i tres disposicions finals, modifica, en primer lloc, la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària, introduint canvis rellevants en diversos articles.

Així, s'adapta el règim d'internament, i s'afegeix una excepció a la separació dels interns en els supòsits que es determinin reglamentàriament i prèvia valoració individualitzada per part d'un equip multidisciplinari, per tal de possibilitar la realització conjunta de determinades activitats, com poden ser les terapèutiques o les dirigides a la reinserció o la resocialització de la població interna, i també per motius de seguretat.

Així mateix, es revisen diverses disposicions relatives al règim disciplinari per tal de suprimir la sanció de privació de fer trucades telefòniques, d'excloure la possibilitat d'aplicar la sanció d'aïllament en cel·la a les persones menors d'edat, excepte quan sigui necessari per motius de seguretat del mateix intern, dels altres interns o dels agents penitenciaris, i d'aclarir que durant l'aplicació d'aquesta sanció l'intern té dret a comunicar-se per via telefònica i telemàtica i a rebre visites, sempre que no comporti un risc per a la seguretat.

Adicionalment, es revisen els terminis a càrrec dels òrgans instructor i decisor en el procediment disciplinari per permetre una tramitació més àgil d'aquest tipus de procediment, sense minvar els drets de la persona expedientada. Així mateix, es preveu un procediment abreujat en el cas de les infraccions lleus.

Com a darrera reforma de la Llei 19/2023, s'hi afegeix una disposició per regular l'aplicació de tractaments medicosanitaris quan no sigui possible conèixer la voluntat de l'intern o existeixi perill per a la vida o per a la salut o la seguretat de terceres persones, sempre amb informe mèdic previ i supervisió jurisdiccional, preservant així els drets a la integritat física i a la salut dels interns d'acord amb el que estableix la Llei de drets i deures dels usuaris i dels professionals del sistema sanitari sobre la història clínica. En cas que sigui necessari l'internament de l'intern, s'ha de seguir el procediment previst a aquest efecte davant l'òrgan de la jurisdicció civil competent i de conformitat al previst en aquesta llei i en el del Codi de procediment civil.

En segon lloc, i en vista de la correlació abans exposada entre la normativa penitenciària i la normativa penal, a través d'aquesta Llei es modifica també la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998.

Entre les principals reformes introduïdes, destaca l'establiment de criteris per nomenar pèrits de part i per determinar-ne les facultats en el procés penal. Igualment, s'introdueixen millores tècniques a la regulació de la fiança.

Respecte al règim de presó provisional, se suprimeix el supòsit d'alarma social i es redueixen els períodes de duració de les pròrrogues, així com la durada de la presó provisional una vegada es trameta la causa al tribunal jutjador i en seu d'apel·lació.

També s'aprofita aquesta modificació per harmonitzar el règim de recursos en el marc del procés penal, tenint en compte igualment l'entrada en vigor de la tramitació electrònica dels procediments judicials.

En matèria d'execució de les penes, s'incorporen modificacions quant a l'abast de la reducció de la pena que pot ser acordada a proposta del director del Centre Penitenciari i, en particular, s'augmenta el termini de reducció fins a 4 dies per mes de presó ferma o d'arrest complert en cas que l'intern hagi seguit, de manera efectiva i satisfactòria, els programes terapèutics, de reinserció o de resocialització que li hagin estat proposats.

Pel que fa al règim de semilibertat, es preveu que els serveis o les activitats que les persones condemnades poden efectuar en concepte de treballs d'interès públic s'hagin de definir reglamentàriament. Igualment, es redueix el termini de compliment de la pena per poder-se acollir al règim referit, excepte en casos de delictes que revesteixen una gravetat especial. Aquesta reducció es preveu també per atorgar la llibertat condicional.

Finalment, es modifica la Llei 15/2019, del 15 de febrer, qualificada de la responsabilitat penal de les persones menors d'edat, per suprimir el supòsit relatiu a l'alarma social quant a l'aplicació de l'internament provisional.

La Llei es clou amb tres disposicions finals que encomanen el desplegament reglamentari de la Llei, l'elaboració dels projectes de textos consolidats de les lleis que es modifiquen i que estableixen l'entrada en vigor de la Llei.

Capítol primer. Modificació de la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària

Article 1. *Modificació de l'article 16 de la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària*

Es modifica l'apartat 1 de l'article 16 de la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària, que queda redactat de la manera següent:

“Article 16. Règim d'internament per raó de sexe, edat i altres circumstàncies personals

1. El règim d'internament s'ha d'efectuar d'acord amb els criteris següents, excepte en els supòsits que es determinin reglamentàriament per motius terapèutics, de reinserció, de resocialització, de seguretat o anàlegs:

- a) Els homes i les dones han d'estar separats.
- b) Els interns preventius han d'estar separats dels condemnats, sempre que no s'alteri la seguretat i la convivència del centre i la dels mateixos interns.
- c) S'ha de procurar que els interns considerats perillosos o capaços d'exercir una influència nociva sobre els altres estiguin separats de la resta d'interns.

L'aplicació d'excepcions als criteris anteriors per motius terapèutics, de reinserció, de resocialització, de seguretat o anàlegs, requereix la valoració prèvia i individualitzada per part d'un equip multidisciplinari en els termes i segons els protocols que s'estableixin reglamentàriament.

El règim d'internament de les persones menors d'edat s'ha d'efectuar de conformitat amb les normes de la Llei qualificada de la responsabilitat penal de les persones menors d'edat.

[...].”

Article 2. *Modificació de l'article 53 de la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària*

Es modifica l'apartat 1 de l'article 53 de la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària, que queda redactat de la manera següent:

“Article 53. Sancions

1. La comissió d'una infracció disciplinària pot donar lloc a les sancions següents:

- a) Aïllament en cel·la, que no pot excedir de catorze dies.
- b) Limitació de les comunicacions orals durant un període de dos mesos com a màxim.
- c) Privació d'assistència a actes recreatius i de lleure durant un període d'un mes com a màxim.
- d) Prohibició de rebre paquets de l'exterior durant un període d'un mes com a màxim.
- e) Privació de disposar d'un aparell de televisió durant un període de dos mesos com a màxim.

[...].”

Article 3. *Modificació de l'article 54 de la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària*

Es modifica l'article 54 de la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària, que queda redactat de la manera següent:

“Article 54. Aïllament en cel·la

1. La sanció d'aïllament en cel·la no es pot aplicar a les dones en estat de gestació. Tampoc no es pot aplicar a les persones menors d'edat, excepte quan sigui necessari per motius de seguretat del mateix intern, dels altres interns o dels agents penitenciaris tot garantint el compliment de les convencions signades per Andorra en relació als drets dels infants.

2. L'aplicació de la sanció d'aïllament en cel·la requereix un informe mèdic previ favorable, que ha d'emetre un facultatiu aliè als serveis sanitaris del Centre Penitenciari.

3. Durant el compliment de la sanció d'aïllament en cel·la, un facultatiu aliè als serveis sanitaris del Centre Penitenciari ha de supervisar diàriament aquest compliment i pot proposar, si escau, la suspensió o la modificació de la sanció imposada quan hi hagi motius de salut que ho justifiquin.

Durant el compliment de la sanció prevista en aquest article, l'intern sancionat té dret a comunicar-se per via telefònica i telemàtica i a rebre visites, de conformitat amb els articles 38 i 38 *bis*, sempre que no comporti un risc per a la seguretat del mateix intern, dels altres interns, dels agents penitenciaris o de terceres persones.

4. En cas que no sigui possible complir la sanció d'aïllament d'acord amb el que estableixen els apartats segon i tercer d'aquest article, aquesta sanció se substitueix per una altra sanció."

Article 4. *Modificació de l'article 55 bis de la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària*

Es modifiquen els apartats 4, 5 i 7 de l'article 55 *bis* de la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària, que queda redactat de la manera següent:

"Article 55 bis. *Procediment disciplinari*

[...]

4. L'instructor ordena, en el termini màxim de set dies hàbils, la pràctica de les diligències que consideri necessàries per esclarir els fets, per determinar-ne l'autoria i per establir les responsabilitats susceptibles de sanció.

5. Tot seguit, i d'acord amb les diligències practicades, l'instructor formula, en el termini màxim de tres dies hàbils, el plec de càrrecs corresponent, que ha d'incloure una exposició detallada dels fets imputats a l'intern expedientat, amb l'expressió de les infraccions presumptament comeses, i una proposta de les sancions que li puguin ser imposades.

El plec de càrrecs es notifica a l'intern expedientat i se li dona vista de les diligències practicades.

[...]

7. Contestat el plec de càrrecs, l'instructor pot practicar, d'ofici o a instància de l'intern expedientat, les proves que consideri necessàries i oportunes, en el termini màxim de deu dies hàbils. En cas contrari, denega de forma motivada les proves sol·licitades, i contra aquesta decisió només s'hi pot recórrer juntament amb la resolució que es dicti al terme de l'expedient disciplinari.

En cas que es practiquin proves, l'instructor en dona vista del resultat a l'intern expedientat, que disposa d'un termini de deu dies hàbils per formular conclusions.

[...]."

Article 5. *Addició de l'article 55 ter a la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària*

S'addiciona l'article 55 *ter* a la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària, que queda redactat de la manera següent:

"Article 55 ter. *Procediment abreujat*

1. En el cas d'infraccions que es qualifiquin com a lleus, l'instructor practica les actuacions que consideri adequades per esclarir els fets i formula directament una proposta de resolució, que notifica a l'intern expedientat, conjuntament amb la notificació de la incoació de l'expedient disciplinari. S'hi ha d'indicar expressament que l'expedient disciplinari es tramita pel procediment abreujat i que l'intern expedientat disposa d'un termini de deu dies hàbils per examinar l'expedient, formular les al·legacions i aportar els documents que tingui per convenients, i proposar, eventualment, la pràctica d'altres proves.

2. Transcorregut aquest termini, l'instructor incorpora a l'expedient les al·legacions i els documents eventualment presentats, o deixa constància que no ho han estat, i eleva l'expedient al director del Cos Penitenciari.

3. Quan l'intern expedientat proposa la pràctica de proves en el procediment abreujat, l'instructor practica les que consideri pertinents, denega motivadament les altres, incorpora a l'expedient les proves que hagi practicat i la resolució denegatòria de les altres, i eleva l'expedient al director del Cos Penitenciari."

Article 6. *Addició de l'article 60 bis a la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària*
S'addiciona l'article 60 bis a la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària, que queda redactat de la manera següent:

"Article 60 bis. *Tractament medicosanitari i internament involuntari amb finalitats terapèutiques*

1. El tractament medicosanitari s'ha de dur a terme sempre amb el consentiment informat de l'intern i segons el que estableix la Llei de drets i deures dels usuaris i dels professionals del sistema sanitari i sobre la història clínica.

2. No obstant això, quan no sigui possible conèixer la seva voluntat o existeixi perill per a la vida de l'intern o per a la salut o la seguretat de terceres persones, es pot administrar un tractament mèdic en contra de la voluntat de la persona interessada, sempre que aquest tractament es pugui efectuar en el Centre Penitenciari. En aquest cas, el director del Cos Penitenciari ha de sol·licitar l'autorització prèvia motivada del batlle de la jurisdicció civil que actua en funció de guàrdia i ha d'adjuntar a la sol·licitud un certificat mèdic en el qual s'acrediti la necessitat del tractament.

El Batlle ha de traslladar-se al Centre Penitenciari i procedir al reconeixement judicial de la persona concernida, escoltar el parer d'aquesta persona, del seu advocat i del Ministeri Fiscal, en el termini màxim de vint-i-quatre hores. Dins d'aquest termini, el batlle ha d'autoritzar o denegar motivadament l'administració del tractament.

3. Si la imminència del perill justifica l'adopció immediata del tractament mèdic, per decisió del director del Cos Penitenciari i amb l'informe mèdic previ, es pot administrar el tractament en contra de la voluntat de la persona interessada, sempre que aquest tractament es pugui efectuar en el Centre Penitenciari.

En aquest cas, el director del Cos Penitenciari n'ha d'informar el batlle que actua en funcions de guàrdia al més aviat possible i, en qualsevol cas, dins el termini de vint-i-quatre hores, i li ha de trametre un certificat en el qual expliciti els motius de la urgència, les circumstàncies que evidencien la imminència del perill i la necessitat del tractament.

El Batlle, amb l'observança dels requisits que estableix l'apartat 2, ha de ratificar o denegar la continuïtat del tractament dins el termini de vint-i-quatre hores des que n'ha tingut coneixement.

4. Quan, amb un informe mèdic previ, sigui necessari l'ingrés de l'intern en una institució adequada i no es disposi de l'autorització del pacient, l'administració penitenciària ha de sol·licitar a l'òrgan jurisdiccional civil competent l'autorització prèvia d'ingrés, que ha de ser degudament motivada, de conformitat amb el procediment previst als apartats següents i a les disposicions de la Llei del Codi de procediment civil per a l'internament involuntari amb finalitats terapèutiques.

5. Abans d'autoritzar l'internament, el tribunal ha de procedir al reconeixement judicial de la persona concernida, escoltar el parer d'aquesta persona, del seu advocat i del Ministeri Fiscal i obtenir el dictamen d'un facultatiu designat pel mateix batlle. També pot practicar qualsevol prova que consideri rellevant i escoltar el parer de les persones que consideri convenient.

6. Un cop practicades les proves i en el termini màxim de setanta-dues hores, el tribunal dicta un aute en què autoritza o no l'internament, contra el qual es pot interposar recurs d'apel·lació a un sol efecte.

7. Si raons d'urgència mèdica fan necessària l'adopció immediata de l'internament, el director del Cos Penitenciari n'ha d'informar el batlle que actua en funcions de guàrdia el més aviat possible i, en qualsevol cas, dins el termini de vint-i-quatre hores, i ha d'adjuntar un certificat en el qual expliciti els motius de la urgència, les característiques del trastorn i la necessitat de l'internament.

En aquest cas, el batlle, amb l'observança dels requisits que estableix l'apartat 5, ha de ratificar o denegar l'internament dins el termini de vint-i-quatre hores des que n'ha tingut coneixement. Si no ha pogut fer el reconeixement dins d'aquest termini com a conseqüència de l'estat greu en què es troba la persona, ha de dictar l'autèntic dins de les vint-i-quatre hores següents al moment en què el dit reconeixement ha pogut tenir lloc i, com a màxim, dins de les setanta-dues hores a comptar des que va tenir coneixement de l'internament. En aquest cas, el batlle ha d'exposar en l'autèntic les raons que han impedit dictar la decisió de ratificació o de denegació de l'internament dins el termini de vint-i-quatre hores.

8. En tots els procediments relatius a l'internament, tant ordinaris com per raó d'urgència, l'intern ha de ser defensat i assistit per un advocat, sense perjudici de la intervenció necessària del Ministeri Fiscal. Si no pot o no vol designar un advocat, el batlle li'n designa un d'ofici.

El control de l'internament ha de ser efectuat pel batlle de conformitat amb les disposicions de la Llei del Codi de procediment civil."

Article 7. *Addició de la disposició transitòria única a la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària*

S'addiciona la disposició transitòria única a la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària, que queda redactada de la manera següent:

"Disposició transitòria única. Procediments disciplinaris en curs

Els procediments disciplinaris iniciats abans de l'entrada en vigor de la Llei qualificada de modificació de diverses normes en l'àmbit penitenciari i penal s'han de continuar tramitant de conformitat amb la normativa en vigor abans de la data referida, excepte en cas que les modificacions introduïdes per la Llei esmentada siguin més favorables per a la persona objecte del procediment disciplinari."

Capítol segon. Modificació de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998

Article 8. *Modificació de l'article 35 bis de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998*

Es modifica l'article 35 bis de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

"Article 35 bis

En cas de conducció sota l'efecte de drogues, de substàncies d'efectes anàlegs o de begudes alcohòliques o amb un grau d'alcoholèmia superior al permès, o en cas de conducció temerària, els agents de Policia han de retenir el permís de conduir de la persona infractora i l'han de remetre al batlle, sense dilació, conjuntament amb l'atestat. El batlle ha de ratificar o revocar la retenció del permís de conduir en el termini màxim de deu dies."

Article 9. *Modificació de l'article 80 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998*

Es modifica l'article 80 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

"Article 80

En els casos en els quals per a l'examen d'una persona o d'un objecte es requereixi coneixement científic o artístic, el batlle, d'ofici o a instància de part, ha de nomenar un o dos pèrits si és possible, preferentment titulats, els quals han de prestar jurament o promesa de complir fidelment la seva comesa.

Els honoraris pericials van a càrrec de la part que hagi proposat la prova, sense perjudici del que sigui decidit per la sentència que dicti el tribunal.

Igualment, les parts poden nomenar al seu càrrec un pèrit privat, que només pot ser refusat per causes de capacitat o solvència professional.

Els pèrits nomenats han de tenir accés a totes les dades necessàries per a la confecció del seu peritatge."

Article 10. *Modificació de l'article 103 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998*

Es modifica l'apartat 1 de l'article 103 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

"Article 103

El Batlle pot decretar, en l'autè de processament o mitjançant un autè posterior, raonant els motius d'aquesta mesura excepcional, endemés dels que consisteixen en la imputació del delicte al processat, la presó provisional o l'arrest provisional, en qualsevol de les tres modalitats, del processat per un delicte:

1. Quan la llibertat del processat presenti un perill per a la seguretat pública.

[...]."

Article 11. *Modificació de l'article 108 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998*

Es modifica l'article 108 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

"Article 108

El termini de presó provisional o d'arrest provisional amb control monitoritzat o sense no pot excedir quatre mesos.

No obstant això, en el cas dels delictes menors, el batlle competent pot, mitjançant resolució raonada, prorrogar el termini en dos mesos, transcorreguts els quals s'ha d'acordar preceptivament la llibertat provisional.

En cas de delictes majors, i únicament pel que fa a la situació de presó provisional, la primera pròrroga és de quatre mesos i la segona de dos mesos, sense que pugui haver-hi més de dos pròrroques. En el cas de causes seguides pels delictes d'homicidi, d'assassinat, de tortura, d'esclavatge, contra la llibertat sexual, de tràfic de drogues, de segrest, de tràfic d'infants, de tràfic il·legal d'armes, de proxenetisme, de terrorisme, de finançament del terrorisme, de blanqueig de diners o valors, de corrupció, d'associació per atemptar contra el Principat o contra l'ordre constitucional i pels delictes contra la comunitat internacional a petició del Ministeri Fiscal i atesa l'especial gravetat dels fets constitutius dels delictes esmentats anteriorment, hi cap, de forma excepcional, una tercera pròrroga de dos mesos.

En tot cas, el termini de presó provisional no pot excedir la meitat de la pena màxima assenyalada al Codi penal pel delicte o pels delictes pels quals s'ha processat, tenint en compte el sistema d'acumulació de penes, i el termini d'arrest no pot excedir els vuit mesos.

Tramesa la causa al tribunal jutjador, el termini de presó provisional no pot excedir els tres mesos en cas de delictes menors i els nou mesos en cas de delictes majors a partir de la notificació de l'autè de conclusió i, en tot cas, s'ha d'acordar preceptivament la llibertat provisional quan el termini de presó provisional arribi a la meitat de la pena màxima assenyalada al Codi penal per al delicte o per als delictes pels quals s'ha processat, tenint en compte el sistema d'acumulació de penes o, a aquella sol·licitada pel Ministeri Fiscal o per l'acusació particular en els escrits de qualificació provisional respectius.

Si es produeix apel·lació, el termini de presó provisional no pot excedir els divuit mesos a partir de la notificació de la sentència i, en tot cas, s'ha d'acordar preceptivament la llibertat provisional quan el termini de presó provisional arribi al de la pena imposada pel tribunal de primera instància.

Si sobrevé la demència de la persona encausada que es troba en situació de presó o d'arrest provisionals després de cometre el delicte, el batlle o el tribunal han de disposar el seu ingrés en un establiment adequat, del qual ha de sortir quan s'obtingui l'alta mèdica havent-ne informat prèviament l'autoritat judicial,

per continuar en la mateixa situació processal anterior. L'internament suspèn els terminis establerts per a la presó i l'arrest provisionals, sense perjudici que pugui ser tingut en compte posteriorment per a l'abonament de la pena de presó o d'arrest. Contra la decisió d'internament adoptada pel batlle instructor o el tribunal es pot interposar recurs, d'acord amb el que disposen respectivament els articles 194 i 195 i següents."

Article 12. *Modificació de l'article 112 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998*

Es modifica l'article 112 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

Article 112

La fiança consisteix en una quantitat en metàl·lic o en una garantia bancària que té com a finalitat principal garantir la compareixença del processat quan sigui citat.

L'autè que decreta la imposició de fiança ha d'atendre el principi de proporcionalitat i pot ser recorregut d'acord amb el què estableix l'article 194."

Article 13. *Modificació de l'article 113 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998*

Es modifica l'article 113 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

Article 113

La fiança prestada per respondre de la compareixença del processat serveix subsidiàriament per satisfer les despeses judicials causades, sense perjudici que respongui també de la responsabilitat civil, a més dels embargaments o segrests que es practiquin, d'acord amb l'ordre establert en l'article 176."

Article 14. *Modificació de l'article 114 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998*

Es modifica l'article 114 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

"Article 114

La fiança pot ser dipositada pel processat o per un tercer. Igualment, es pot disposar embargament o segrest sobre béns d'un tercer amb el consentiment d'aquest per respondre de la fiança imposada."

Article 15. *S'afegeix un article 115 bis a la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998*

S'afegeix un article 115 bis a la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

"Article 115 bis

L'assegurament de l'eventual responsabilitat civil que provingui de la comissió d'un delictes i les despeses processals s'ha d'acordar mitjançant autè motivat tenint en compte la proporcionalitat entre el valor dels béns i drets que s'embarguen o es bloquegen i l'import del perjudici ocasionat, la més gran facilitat de realització i també la mínima onerositat per a la persona embargada.

La persona embargada pot assenyalar béns i drets per fer efectiu l'embargament. L'embargament s'ha de practicar amb preferència sobre aquests béns i drets si garanteixen el cobrament del deute amb la mateixa eficàcia que els altres béns i drets susceptibles d'embargament, i amb això no es causa perjudici a tercers persones."

Article 16. *Modificació de l'article 199 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998*

Es modifica l'article 199 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

"Article 199

El recurs d'apel·lació ha d'interposar-se dins els 15 dies següents al de la notificació de la resolució contra la qual es recorre, davant el tribunal competent per resoldre el recurs, mitjançant un escrit signat per un advocat.

L'escrit ha de contenir les proves que es proposin, els motius en què el recurrent basa el seu recurs i la súplica que es formuli en cas que el recurs sigui estimat, dins els límits de les peticions efectuades davant el tribunal de primera instància.

La designació d'advocat, sigui per les parts, sigui d'ofici davant el tribunal que ha dictat la resolució contra la qual es recorre, continua produint efectes durant el recurs, salvat el cas de nova designació."

Article 17. *Modificació de l'article 200 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998*

Es modifica l'article 200 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

"Article 200

Interposat el recurs, l'apel·lant ho ha de comunicar immediatament, mitjançant un escrit, al tribunal que ha dictat la resolució contra la qual es recorre. Aquest tribunal remet la totalitat dels autes al tribunal competent."

Article 18. *Modificació de l'article 201 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998*

Es modifica l'article 201 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

"Article 201

A la recepció de les actuacions, el tribunal competent designa magistrat ponent i dicta l'aute corresponent:

1. Admetent o inadmetent el recurs.
2. Entregant, en el primer cas, una còpia del recurs al Ministeri Fiscal i a les altres parts, citant-les perquè en el termini de quinze dies puguin oposar-se al recurs i a les proves sol·licitades.

Transcorregut el termini a què fa referència l'apartat anterior, el tribunal dicta aute:

1. Acordant o denegant la pràctica d'aquelles proves proposades que han de realitzar-se abans de la vista o, si no n'hi ha.
2. Assenyalant la data i l'hora de celebració de la vista del recurs dins els trenta dies següents, i acordant o denegant, ensems, les proves proposades que han de practicar-se durant la vista.

La notificació de la resolució té efectes de citació a les parts per a la celebració de la vista, si és el cas.

Només poden practicar-se les proves que se sol·licitin i que:

- a) No hagi estat possible proposar en primera instància;
- b) Hagin estat improcedentment denegades, tot i haver estat proposades;
- c) S'hagin admès i no s'hagin practicat per causes no atribuïbles al recurrent.

Nogensmenys, excepcionalment, el tribunal pot, si ho considera transcendent per a la resolució de la causa, acordar la reproducció de totes o una part de les proves testificals o d'acarament ja practicades en primera instància i la pràctica d'aquelles altres proves que consideri necessàries, sempre que les hagi sol·licitat almenys una part."

Article 19. *Modificació de l'article 209 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998*

Es modifica l'apartat 1 de l'article 209 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

"Article 209

1. Quan es tracti de penes privatives de llibertat superiors a un mes complertes a Andorra, el tribunal o el batlle competent per executar la sentència o l'ordenança penal pot, d'ofici o a proposta del director del Centre Penitenciari, després de l'informe previ del Ministeri Fiscal, acordar una reducció de pena per bona conducta i col·laboració del pres en les activitats del Centre.

Aquesta reducció pot ser de fins a 4 dies per mes de presó ferma o d'arrest complert al Centre Penitenciari calculats sobre la pena ferma imposada, sempre que l'intern hagi seguit, de manera efectiva i satisfactòria, els programes terapèutics, de reinserció o de resocialització que li hagin estat proposats.

En la resta de casos, la reducció no pot ser superior a 3 dies per mes de presó ferma o d'arrest complert al Centre Penitenciari calculats sobre la pena ferma imposada.

[...]."

Article 20 .*Modificació de l'article 210 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998*

Es modifica el primer paràgraf de l'article 210 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

"Article 210

El condemnat que, en període d'execució de sentència o ordenança penal, i un cop aplicats els beneficis penitenciaris a què fa referència l'article anterior, hagi complert almenys la meitat de la pena de presó ferma, pot sol·licitar la substitució de la resta de la pena de presó que quedi per complir per la pena d'arrest domiciliari amb control monitoritzat, sempre que la presó no hagi estat acordada per raó de delictes majors d'evasió, contra la llibertat sexual, o relatius a la seguretat interior del Principat, a la moneda falsa, al blanqueig de diners o valors, a la vida, la integritat i la llibertat de les persones, o a la salut pública, excepte el delictes de consum, introducció o possessió de droga tòxica per al consum propi, i sempre que la persona interessada sigui resident al Principat i no hagi estat expulsada.

[...]."

Article 21. *Modificació de l'article 224 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998*

Es modifica l'article 224 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

"Article 224

La semilibertat permet als presos i als condemnats a la pena d'arrest domiciliari, amb control monitoritzat o sense, fora del Centre Penitenciari o del domicili i sense vigilància contínua durant el dia, de treballar sigui com a assalariats sigui per compte propi, de seguir un tractament mèdic o cursos d'estudis o bé, amb el seu acord, d'efectuar treballs d'interès públic, amb obligació de reintegrar-se després del treball o l'activitat al Centre Penitenciari o al domicili, si així ho decideix el tribunal o el batlle competent per executar la sentència o l'ordenança penal.

Els serveis o activitats que tenen la consideració de treballs d'interès públic s'han de definir reglamentàriament.

Si es volen adoptar mesures de control monitoritzat, cal el consentiment previ de la persona interessada. Les despeses telefòniques o d'una altra mena generades són a càrrec seu, llevat del cas que no disposi de recursos econòmics suficients."

Article 22. *Modificació de l'article 230 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998*

Es modifica l'article 230 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

"Article 230

El condemnat que, en període d'execució de sentència o d'ordenança penal, hagi complert almenys la meitat de la pena de presó ferma, després d'haver-se aplicat els beneficis de l'article 209 si és el cas, pot sol·licitar acollir-se al règim de semilibertat amb control monitoritzat o sense, per un termini igual a la durada de la pena que li quedi per complir, amb independència del que disposa l'article 229.

En el cas de condemnes per raó de delictes majors d'evasió, contra la llibertat sexual, o relatius a la seguretat interior del Principat, a la moneda falsa, al blanqueig de diners o valors, a la vida, la integritat i la llibertat de les persones, o a la salut pública, excepte el delictes de consum, introducció o possessió de droga tòxica per al consum propi, el règim de semilibertat és aplicable quan el condemnat hagi complert almenys les dos terceres parts de la pena de presó ferma, després d'haver-se aplicat els beneficis de l'article 209 si és el cas.

També s'hi poden acollir les persones a les quals s'ha substituït la pena de presó ferma per la d'arrest domiciliari, amb control monitoritzat o sense, d'acord amb l'article 210.

Un cop acordada la semilibertat en virtut d'aquest article o de l'article 229, i havent transcorregut la meitat del termini previst per a la semilibertat, el tribunal o el batlle competent per executar la sentència o l'ordenança penal, d'ofici o a instància del pres, pot acordar-ne la llibertat condicional per un termini igual a la durada de la pena que li quedi per complir.

El tribunal o el batlle esmentats poden atorgar igualment la llibertat condicional al condemnat, hagi estat expulsat o no, quan hagi complert les tres quartes parts de la pena de presó ferma imposada en la sentència o l'ordenança penal, o del ròssec resultant després d'aplicar el benefici establert a l'article 209 i amb independència de si la pena de presó ha estat substituïda per la d'arrest domiciliari prevista a l'article 210. Aquest benefici també és aplicable a les penes d'arrest. En el cas de condemnes per raó dels delictes majors referits al paràgraf segon, s'han d'haver complert les cinc sisenes parts de la pena o del ròssec."

Capítol tercer. Modificació de la Llei 15/2019, del 15 de febrer, qualificada de la responsabilitat penal de les persones menors d'edat**Article 23.** *Modificació de l'article 20 de la Llei 15/2019, del 15 de febrer, qualificada de la responsabilitat penal de les persones menors d'edat*

Es modifica la lletra a de l'apartat 1 de l'article 20 de la Llei 15/2019, del 15 de febrer, qualificada de la responsabilitat penal de les persones menors d'edat, que queda redactada de la manera següent:

"Article 20. *Internament provisional*

1. El batlle instructor, en els mateixos casos que poden motivar la mesura disciplinària d'internament en règim tancat, pot decidir mitjançant un aute l'internament provisional de la persona menor d'edat contra la qual se segueix un procés penal, sempre que el menor d'edat tingui catorze anys com a mínim i que, d'altra banda, es compleixin alguns dels requisits següents:

a) La llibertat d'aquesta persona comporti un perill per a la seguretat pública.

[...]."

Disposició final primera. Desplegament reglamentari

El Govern ha d'aprovar les normes reglamentàries necessàries per desenvolupar les modificacions introduïdes per aquesta Llei en el termini màxim d'un any des que entri en vigor.

Disposició final segona. Textos consolidats

S'encomana al Govern, en els termes previstos a l'article 116 del Reglament del Consell General, que en el termini màxim de sis mesos des de la publicació d'aquesta Llei al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra presenti al Consell General els projectes de consolidació de la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària; de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998; i de la Llei 15/2019, del 15 de febrer, qualificada de la responsabilitat penal de les persones menors d'edat, amb la incorporació de totes les modificacions que s'hi han produït.

Disposició final tercera. Entrada en vigor

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà de publicar-se al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Casa de la Vall, 15 de juliol del 2026

Carles Ensenyat Reig
Síndic General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Emmanuel Macron
Copríncep d'Andorra
President de la República Francesa

Josep-Lluís Serrano Pentinat
Copríncep d'Andorra
Bisbe d'Urgell